

राज्यातील मान्यताप्राप्त खाजगी अंशतः/
पूर्णतः अनुदानित माध्यमिक व उच्च
माध्यमिक शाळांतील चतुर्थश्रेणी कर्मचा-
यांसाठी आकृतीबंध करण्याबाबत...

महाराष्ट्र शासन
शालेय शिक्षण व क्रीडा विभाग
शासन निर्णय क्रमांक: एसएसएन-२०१५/प्र.क्र.१२/टीएनटी-२
मादाम कामा मार्ग, हुतात्मा राजगुरु चौक,
मंत्रालय, मुंबई - ४०० ०३२
तारीख: ११ डिसेंबर, २०२०

संदर्भ:- १) माध्यमिक शाळा संहितेतील शिक्षकेतर कर्मचा-यांचे निकष.

- २) शालेय शिक्षण व क्रीडा विभाग शासन निर्णय क्रमांक : एसएसएन-२६९४/
१७९०/ (१६४)/माशि-२, दिनांक २८ जून, १९९४
- ३) शालेय शिक्षण व क्रीडा विभाग शासन निर्णय क्रमांक : एसएसएन-६०३/
(४१/०३)/माशि-२, दिनांक २५ नोव्हेंबर, २००५
- ४) शालेय शिक्षण व क्रीडा विभाग शासन निर्णय क्रमांक : एसएसएन-२०१५/
प्र.क्र.१२/टीएनटी-२, दिनांक २३ ऑक्टोबर, २०१३
- ५) शालेय शिक्षण व क्रीडा विभाग शासन निर्णय क्रमांक : संकीर्ण-२०१५/
सं.क्र.१०/१५/टीएनटी-२, दिनांक १२ फेब्रुवारी, २०१५
- ६) शालेय शिक्षण व क्रीडा विभाग शासन निर्णय क्रमांक : एसएसएन-२०१५/
प्र.क्र.१२/टीएनटी-२, दिनांक १८ मे, २०१५
- ७) समक्रमांकाचा दिनांक २८ जानेवारी, २०१९ रोजीचा शासन निर्णय
- ८) समक्रमांकाचा दिनांक ०७ मार्च, २०१९ रोजीचा शासन निर्णय

प्रस्तावना :-

राज्यातील सर्व खाजगी अनुदानित/अंशतः अनुदानित माध्यमिक/उच्च माध्यमिक शाळांतील शिक्षकेतर कर्मचा-यांसाठी संदर्भाधीन क्र.७ येथील दि.२८ जानेवारी, २०१९ च्या शासन निर्णयान्वये सुधारित आकृतीबंध लागू करण्यात येऊन त्यामध्ये सदर पदे भरण्यासंदर्भातील निकष विहीत करण्यात आलेले आहेत. चतुर्थश्रेणी कर्मचा-यांच्या पदांसंदर्भातील आकृतीबंधाबाबत स्वतंत्र आदेश निर्गमित करण्यात येत आहेत, असे सदर दि.२८ जानेवारी, २०१९ च्या शासन निर्णयामध्ये स्पष्ट करण्यात आले होते. त्याअनुंगाने राज्यातील सर्व खाजगी अनुदानित/अंशतः अनुदानित माध्यमिक/उच्च माध्यमिक शाळांतील चतुर्थश्रेणी कर्मचा-यांसाठी पुढीलप्रमाणे सुधारित आकृतीबंध लागू करण्याएवजी, प्रतिशाळा शिपाई भत्ता यानुसार पुढीलप्रमाणे लागू करण्यात येत आहे:-

शासन निर्णय :-

प्रस्तावनेत नमूद केलेल्या बाबींच्या अनुंगाने राज्यातील सर्व खाजगी अनुदानित/अंशतः अनुदानित माध्यमिक/उच्च माध्यमिक शाळांतील चतुर्थश्रेणी कर्मचा-यांसाठी पुढीलप्रमाणे सुधारित आकृतीबंध लागू करण्याएवजी, प्रतिशाळा शिपाई भत्ता यानुसार पुढीलप्रमाणे लागू करण्यात येत आहे:-

२. शिपाई, नाईक, पहारेकरी, रात्रीचा पहारेकरी, सफाईगार, कामाठी, तेलवाला, हमाल, परिचर, चौकीदार, प्रयोगशाळा परिचर इ. चतुर्थश्रेणी कर्मचारी पदावर कार्यरत कर्मचारी नियत

वयोमानानुसार सेवानिवृत्त ज्ञाल्यानंतर सदर पदे व्यपगत होतील. खाजगी अनुदानित माध्यमिक/उच्च माध्यमिक शाळांकरिता चतुर्थश्रेणी कर्मचा-यांच्या पदांऐवजी यापुढे ठोक स्वरूपात “शिपाई भत्ता” अनुज्ञेय राहील. या भत्याचे स्वरूप पुढीलप्रमाणे निश्चित करण्यात येत आहे :-

शिपाई भत्ता :- (प्रति शाळा प्रति माह)

अ.क्र.	विद्यार्थी संख्या	पूर्वीच्या आकृतीबंधा प्रमाणे अपेक्षित चतुर्थश्रेणीची पदे (संख्या)	मुंबई/पुणे म.न.पा. क्षेत्र (रु.प्रतिशाळा प्रतिमाह भत्ता)	शहरी भाग (मुंबई व पुणे वगळून अन्य म.प.पा. क्षेत्र) (रु.प्रतिशाळा प्रतिमाह भत्ता)	ग्रामीण भाग (म.न.पा. क्षेत्रे वगळून) (रु.प्रतिशाळा प्रतिमाह भत्ता)
१	२	३	४	५	६
१	५०० पर्यंत	२	२००००	१५०००	१००००
२	५०१ ते १००० पर्यंत	३	३००००	२२५००	१५०००
३	१००१ ते १६०० पर्यंत	४	४००००	३००००	२००००
४	१६०१ ते २२०० पर्यंत	५	५००००	३७५००	२५०००
५	२२०१ ते २८०० पर्यंत	६	६००००	४५०००	३००००
६	२८०० पेक्षा जास्त	७	७००००	५२५००	३५०००

३. (i) ज्या अनुदानित माध्यमिक/उच्च माध्यमिक शाळांमध्ये एकही चतुर्थश्रेणी पद कार्यरत नसेल अशा शाळांना वरील विहीत निकषानुसार पूर्ण शिपाई भत्ता देय राहील. ज्या शाळांमध्ये काही प्रमाणात चतुर्थ श्रेणी कर्मचारी कार्यरत आहेत, अशा १००% अनुदानित माध्यमिक शाळांमध्ये पूर्वीच्या आकृतीबंधाप्रमाणे अपेक्षित चतुर्थश्रेणी कर्मचारी पदांपैकी रिक्त असलेल्या पदांच्या प्रमाणात शिपाई भत्ता अनुज्ञेय राहील. त्याबाबतचे एक उदाहरण खालील तक्त्यात दर्शविले आहे :-

अ.क्र.	विद्यार्थी संख्या	पूर्वीच्या आकृतीबंधा प्रमाणे अपेक्षित चतुर्थश्रेणीची पदे (संख्या)	मुंबई/पुणे म.न.पा. क्षेत्र (रु.प्रतिशाळा प्रतिमाह भत्ता)	शहरी भाग (मुंबई व पुणे वगळून अन्य म.न.पा. क्षेत्र) (रु.प्रतिशाळा प्रतिमाह भत्ता)	ग्रामीण भाग (म.न.पा. क्षेत्रे वगळून) (रु.प्रतिशाळा प्रतिमाह भत्ता)
१	२	३	४	५	६
१	५०० पर्यंत व १ चतुर्थश्रेणी कर्मचारी कार्यरत असल्यास	२	१००००	७५००	५०००

(ii) अंशतः अनुदानित खाजगी माध्यमिक/उच्च माध्यमिक शाळांमध्ये पूर्वीच्या आकृतीबंधाप्रमाणे अपेक्षित चतुर्थश्रेणी कर्मचारी रिक्त असलेल्या पदांच्या प्रमाणात सोबत जोडलेल्या प्रपत्र-अ येथील तक्त्याप्रमाणे शिपाई भत्ता अनुज्ञेय राहील.

चतुर्थश्रेणीच्या रिक्त जागांपुरता सदर भत्ता दि.०१ एप्रिल, २०१९ पासून लागू असेल व वेतनेतर अनुदानातून अदा करण्यात येईल.

(iii) शाळा व्यवस्थापन समितीस स्वयंसहाय्यता महिला बचत गट/स्थानिक महिला अथवा अन्य मार्गाने शिपाई भत्त्यासाठी उपलब्ध होणा-या निधीचा विनियोग करता येईल.

४. वरील निकषानुसार ज्या शाळेत अपेक्षित पेक्षा जास्त चतुर्थ श्रेणी कर्मचारी पूर्वीच्या मंजूर पदांवर कार्यरत आहेत व सक्षम प्राधिका-यांकडून मान्यताप्राप्त आहेत, तेथे अतिरिक्त होणारी चतुर्थश्रेणी कर्मचा-यांची पदे त्याच संस्थेत सदरचे कर्मचारी त्या पदावर सेवानिवृत्त होईपर्यंत कार्यरत राहतील, अथवा अतिरिक्त कर्मचा-यांच्या सेवा नजिकच्या शासकीय/जिल्हा परिषद कार्यालयांत/अनुदानित/अंशतः अनुदानित संस्थांमध्ये आवश्यकतेनुसार तात्पुरत्या प्रत्यावर्तित करण्यात येतील. सदर कर्मचा-यांच्या सेवानिवृत्तीनंतर ही अतिरिक्त ठरलेली पदे आपोआप व्यपगत होतील व त्यानंतर शिपाई भत्ता सुरु होईल.

५. संदर्भाधीन क्र.७ येथील दिनांक २८ जानेवारी, २०१९ च्या शासन निर्णयान्वये सुधारित आकृतीबंध व लागू केलेल्या निकषांमुळे व्यपगत होणारी पदे, अतिरिक्त ठरणारी पदे, त्या पदावरील कार्यरत कर्मचारी इत्यादीसंदर्भात करावयाची कार्यवाही, समावेशनाच्या अटी, शर्ती व कार्यपद्धती व शिक्षकेतर कर्मचा-यांची पदे मानधनावर भरण्याबाबतची कार्यवाही इत्यादि संदर्भाधीन क्र.८ येथील दि.०७ मार्च, २०१९ च्या शासन निर्णयान्वये विहीत करण्यात आलेली आहे. सदर दि.०७ मार्च, २०१९ च्या शासन निर्णयातील तरतुदी प्रस्तुत शासन निर्णयान्वये निश्चित केलेल्या आकृतीबंधाबाबतही लागू राहतील.

६. सदरचा शासन निर्णय वित्त विभागाचा अनौपचारिक संदर्भ क्र.७०३/आपुक, दि.२६.१२.२०१८ व क्र.२०५/आपुक, दि. २२.०५.२०१९ अन्वये वित्त विभागाने दिलेल्या सहमतीनुसार निर्गमित करण्यात येत आहे.

७. सदरचा शासन निर्णय महाराष्ट्र शासनाच्या www.maharashtra.gov.in या संकेतस्थळावर उपलब्ध करण्यात आला असून त्याचा संकेतांक २०२०१२१११७२१३८७९२१ असा आहे. हा आदेश डिजिटल स्वाक्षरीने साक्षांकित करून काढण्यात येत आहे.

महाराष्ट्राचे राज्यपाल यांच्या आदेशानुसार व नांवाने.

(इ. मु. कांडी)

सह सचिव, महाराष्ट्र शासन

प्रति,

१. मा.राज्यपालांचे सचिव, राजभवन, मलबार हिल, मुंबई
२. मा.मुख्यमंत्री यांचे प्रधान सचिव, मंत्रालय, मुंबई

३. मा.अध्यक्ष, विधानसभा यांचे सचिव, विधान भवन, मुंबई
४. मा.सभापती, विधानपरिषद यांचे सचिव, विधान भवन, मुंबई,
५. मा.मंत्री (शालेय शिक्षण व क्रीडा) यांचे खाजगी सचिव, मंत्रालय, मुंबई
६. मा.राज्यमंत्री (शालेय शिक्षण) यांचे खाजगी सचिव, मंत्रालय, मुंबई
७. मा.विरोधी पक्ष नेता, महाराष्ट्र विधान सभा, विधान भवन, मुंबई,
८. मा.विरोधी पक्ष नेता, महाराष्ट्र विधान परिषद, विधान भवन, मुंबई,
९. मुख्य सचिव, महाराष्ट्र राज्य, मंत्रालय, मुंबई,
१०. अपर मुख्य सचिव, शालेय शिक्षण व क्रीडा विभाग, मंत्रालय, मुंबई,
११. आयुक्त (शिक्षण) महाराष्ट्र राज्य, पुणे,
१२. शिक्षण संचालक (प्राथमिक), महाराष्ट्र राज्य, पुणे,
१३. शिक्षण संचालक (माध्यमिक व उच्च माध्यमिक), महाराष्ट्र राज्य, पुणे,
१४. सर्व विभागीय शिक्षण उपसंचालक,
१५. सर्व शिक्षणाधिकारी (प्राथमिक/माध्यमिक), जिल्हा परिषद तथा सदर अधिका-यांमार्फत सर्व शाळांचे मुख्याध्यापक,
१६. शिक्षण निरीक्षक (दक्षिण/पश्चिम/उत्तर), बृहन्मुंबई,
१७. सर्व मुख्य कार्यकारी अधिकारी, जिल्हा परिषदा,
१८. सर्व प्रशासन अधिकारी, नगरपालिका, शिक्षण मंडळे,
१९. मुख्य अधिकारी, विदर्भ व मराठवाड्यातील सर्व नगरपालिका/नगरपरिषदा,
२०. सर्व शिक्षणाधिकारी, महानगरपालिका,
२१. महालेखापाल (लेखा व अनुज्ञेयता), महाराष्ट्र-१, मुंबई,
२२. महालेखापाल (लेखा व अनुज्ञेयता), महाराष्ट्र-२, नागपूर,
२३. महालेखापाल (लेखा परीक्षा), महाराष्ट्र-१, मुंबई,
२४. महालेखापाल (लेखा परीक्षा), महाराष्ट्र-२, नागपूर
२५. सर्व मुख्य लेखा व वित्त अधिकारी, जिल्हा परिषदा,
२६. सर्व जिल्हा कोषागार अधिकारी,
२७. सर्व अधिक्षक, वेतन पथक (माध्यमिक),
२८. वित्त विभाग, मंत्रालय, मुंबई,
२९. निवड नस्ती (टीएनटी-२).

प्रपत्र-अ

शासन निर्णय क्र.एसएसएन-२०१५/प्र.क्र.१२/टीएनटी-२, दि.११ डिसेंबर, २०२० चे सहपत्र.

खाजगी अंशात: अनुदानित माध्यमिक/उच्च माध्यमिक शाळांकरिता चतुर्थश्रेणी कर्मचा-यांच्या पदांऐवजी शिपाई भत्याचे स्वरूप

शिपाई भत्ता :- (प्रति शाळा प्रति माह)

अ. क्र.	विद्यार्थी संख्या	पूर्वीच्या आकृतीबंधा प्रमाणे अपेक्षित चतुर्थश्रेणीची पदे (संख्या)	मुंबई/पुणे म.न.पा. क्षेत्र (प्रतिशाळा व प्रतिमाह भत्ता)		शहरी भाग (मुंबई व पुणे वगळून अन्य म.न.पा. क्षेत्रे) (प्रतिशाळा व प्रतिमाह भत्ता)		ग्रामीण भाग (म.न.पा. क्षेत्रे वगळून) (प्रतिशाळा व प्रतिमाह भत्ता)	
			अनुदानाची टक्केवारी व प्रतिमाह भत्ता रु.		अनुदानाची टक्केवारी व प्रतिमाह भत्ता रु.		अनुदानाची टक्केवारी व प्रतिमाह भत्ता रु.	
			४०%	२०%	४०%	२०%	४०%	२०%
१	५०० पर्यंत	२	८०००	४०००	६०००	३०००	४०००	२०००
२	५०१ ते १००० पर्यंत	३	१२०००	६०००	९०००	४५००	६०००	३०००
३	१००१ ते १६०० पर्यंत	४	१६०००	८०००	१२०००	६०००	८०००	४०००
४	१६०१ ते २२०० पर्यंत	५	२००००	१००००	१५०००	७५००	१००००	५०००
५	२२०१ ते २८०० पर्यंत	६	२४०००	१२०००	१८०००	९०००	१२०००	६०००
६	२८०० पेक्षा जास्त	७	२८०००	१४०००	२१०००	१०५००	१४०००	७०००

ज्या अनुदानित माध्यमिक/उच्च माध्यमिक शाळांमध्ये एकही चतुर्थश्रेणी पद कार्यरत नसेल अशा अंशात: अनुदानित शाळांना वरील विहीत निकषानुसार अंशात: अनुदानाच्या प्रमाणात शिपाई भत्ता देय राहील. ज्या अंशात: अनुदानित शाळांमध्ये काही प्रमाणात चतुर्थश्रेणी कर्मचारी कार्यरत आहेत, अशा अंशात: अनुदानित माध्यमिक/उच्च माध्यमिक शाळांमध्ये या शासन निर्णयातील परिच्छेद क्र.२मधील तक्त्यातील स्तंभ क्र.३ नुसार अपेक्षित पदांच्या रिक्ततेनुसार व प्रमाणानुसार शिपाई भत्ता अनुज्ञेय राहील.